

Sygn. akt V CSK 500/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w B., Dyrektorowi Aresztu Śledczego w K. i Dyrektorowi Zakładu Karnego

w C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powoda
do rozpoznania i nie obciąża go kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 września 2013 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od Skarbu Państwa - Dyrektora Aresztu Śledczego w B. i Dyrektora Aresztu Śledczego w K. na rzecz powoda kwotę 8.000 zł z ustawowymi odsetkami od 14 września 2012 r., oddalił powództwo w pozostałej części i nie obciążył powoda kosztami procesu. Ustalił, że w trakcie osadzenia powoda w Areszcie Śledczym w B. wyniki jego badań krwi z 9 i 17 listopada 2009 r. wskazywały na cukrzycę, mimo to zastosowano tylko dietę lekkostrawną i nie powtórzono badań. Po przewiezieniu do Aresztu Śledczego w K. 2 września 2011 r. i badaniach zlecono powodowi dietę cukrzycową, wykonane w końcu września wyniki były w normie. Po przeniesieniu do Zakładu Karnego w C. przeprowadzono badania krwi 25 stycznia 2012 r., które wykazały znacząco podwyższony poziom glukozy we krwi. Wówczas wprowadzono dietę cukrzycową i leczenie szpitalne insuliną, uzyskując dobre rezultaty. Posiłkując się opinią biegłego Sąd Okręgowy ustalił, że opóźnione podjęcie leczenia powoda nie spowodowało innych skutków niż okresowe złe samopoczucie i obawy związane z niepewnością co do stanu zdrowia. Nie został wykazany związek przyczynowy zgłaszanych przez powoda schorzeń, które uważa on za powikłania wywołane zaniedbaniami pozwanego, z opóźnieniem podjęcia leczenia cukrzycy. W konsekwencji Sąd Rejonowy przyznał powodowi zadośćuczynienie za krzywdy związane ze złym samopoczuciem i niepokojem co do swojego stanu zdrowia, uznając, że zaniedbania pozwanego to uzasadniają.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego.

Sąd Apelacyjny dzieląc poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia i ich ocenę, stwierdził, że zasądzone świadczenie spełnia kryterium odpowiedności w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Sąd drugiej instancji stwierdził, że powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu polegającego na wywołaniu choroby czy spowodowaniu powikłań choroby, których by uniknął, gdyby nie zaniedbania pozwanego, doznał natomiast przemijającego rozstroju zdrowia wyrażającego się złym samopoczuciem i uzasadnioną obawą o zdrowie w związku z niewłaściwym postępowaniem medycznym w dwóch aresztach śledczych pozwanego, którą to krzywdę kwota

8000 zł w pełni rekompensuje. W konsekwencji dalej idące żądania zawarte w apelacji uznał za niezasadne.

W skardze kasacyjnej, opartej na podstawie naruszenia przepisów procesowych powód zarzucił naruszenie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c., art. 217 § 1 i 2. k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 290 § 1 k.p.c., art. 328 § 2, art. 382 i 368 § 1 pkt 4 k.p.c., art. 232 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej został oparty przez powoda na przesłankach ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Skarżący powołał się na występowanie następującego istotnego, jego zdaniem, zagadnienia prawnego – „czy do zakwestionowania opinii biegłego wymagane jest powołanie się na wiadomości specjalne, kwestionujące podstawę faktyczną oraz teoretyczną opinii, wywiedzione z opinii kolejnego biegłego, czy też wystarczającym środkiem, jakim dysponuje strona w zakresie swoich uprawnień, obejmujących wiadomości specjalne będzie powołanie się między innymi na dorobek literatury fachowej, z uwzględnieniem indywidualnych opinii lekarzy specjalistów”.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego

zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien zagadnienie to precyzyjnie sformułować, wskazując przepis prawa, z którym jest związane i argumenty prawne, które prowadzą do powstania wątpliwości co do właściwego sposobu jego rozumienia lub stosowania w określonych, uogólnionych stanach faktycznych (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11). Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Problemy ujęte przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały już wyjaśnione w orzecznictwie, a przyjęta koncepcja jest dostatecznie ukształtowana. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że wykazywanie okoliczności, uzasadniających powołanie kolejnego biegłego pozostaje w gestii strony. To strona winna wykazać się niezbędną aktywnością i wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w opiniach biegłych, które dyskwalifikują istniejące opinie, ewentualnie uzasadniają powołanie dodatkowych opinii (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 r., I UK 102/09, LEX nr 537027). Sąd w odniesieniu do dowodu z opinii biegłego ma obowiązek ocenić, czy dowód ten ze względu na swoją treść, zakres, poziom merytoryczny, przyjętą przez biegłego metodologię, kompletność odniesienia się do zgromadzonego materiału dowodowego i przyjęte na jego podstawie założenia, jest dowodem przydatnym dla rozstrzygnięcia sprawy. W sytuacji, gdy według oceny sądu opinia biegłego opiera się na błędnych założeniach metodologicznych, sprzecznych z mającymi zastosowanie do jej wydania przepisami prawa, niekompletnych bądź wadliwych założeniach faktycznych, jest niespójna, bądź zawiera błędy logiczne, względnie zawiera niepoddające się ocenie wnioski, co prowadzi do konkluzji, że opinia ta jest nieprzydatna dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd powinien dopuścić dowód z opinii innego biegłego. Negatywnie zweryfikowana opinia biegłego nie prowadzi bowiem do możliwości dokonania przez sąd *meriti* własnych ustaleń faktycznych wymagających wykorzystania wiadomości

specjalnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2014 r., IV CSK 219/13, LEX nr 1460980). W judykaturze utrwalił się pogląd, iż sąd nie jest zobowiązany dopuścić dowodu z opinii kolejnego biegłego, czy też opinii instytutu tylko z tej przyczyny, że dotychczasowa opinia była dla strony niekorzystna (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2007 r., I CSK 465/06, OSP 2008, Nr 11, poz. 123; z dnia 27 lipca 2010 r., II CSK 119/10, nie publ. i z dnia 20 marca 2014 r., II CSK 296/13, nie publ.). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii - (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, Lex, nr 7607; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99, Lex nr 53135).

Skargi nie można było również uznać za oczywiście uzasadnioną. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni, wskazującej na bezwzględną potrzebę wzruszenia tego orzeczenia (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, powód nie przytoczył. Przeciwnie – uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego – wskazuje, że twierdzenia dotyczące nierozpoznania przez ten Sąd szeregu zarzutów apelacyjnych nie mają podstaw. Zwrócić też należy uwagę, że Sąd Najwyższy nie może w postępowaniu kasacyjnym przeprowadzać kontroli prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez Sądy orzekające, a zarzuty w tym zakresie nie mogą zostać ujęte w skardze kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Okoliczności sprawy nie wskazują przy tym, by zachodziły inne okoliczności uzasadniające przyjęcie tej skargi do rozpoznania.

Z przytoczonych względów należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., uwzględniając stan zdrowia powoda, jego sytuację życiową i mając na uwadze, że obciążenie go kosztami pozbawiłoby go w znacznym stopniu zasądzonego zadośćuczynienia, przez co rozstrzygnięcie sprawy tylko pozornie doprowadziłoby do naprawienia krzywdy spowodowanej niewątpliwymi zaniedbaniami w leczeniu powoda.